

**Skåne-Smålands
Järnvägsförening**

FÖRESKRIFT

Utgåva 4
Gäller fr.o.m. 2021-12-01

Str 4

Antal sidor: 6
Bilagor: --

Utgivare: Säkerhetsinspektören

Hantering av olyckor, tillbud och avvikelser

Innehållsförteckning

1. GENERELLA FÖRESKRIFTER	3
1.1 Allmänt.....	3
1.2 Utgivning och ändringar	3
1.3 Definitioner	3
2. LARMNING M M	4
3. ANMÄLAN TILL TRANSPORTSTYRELSEN.....	4
4. ÅTGÄRDER PÅ OLYCKSPLATSEN	4
4.1 Förbud att flytta fordon och rubba egendom.....	4
4.2 Röjningsmedgivande.....	5
4.3 Bärgning	5
4.4 Information och massmediakontakter	5
5. BEHANDLING AV OLYCKOR, TILLBUD och AVVIKELSER.....	6
5.1 Rapportering till säkerhetsinspektören.....	6
5.2 Undersökning och utredningsrapport.....	6
6. ÅRLIG SÄKERHETSRAPPORT TILL TRANSPORTSTYRELSEN.....	6

1 Generella föreskrifter

1.1 Allmänt

Denna föreskrift beskriver Skåne-Smålands Järnvägsförenings (SSJF) hantering av olyckor och tillbud samt andra säkerhetsavvikelser som inträffar i verksamheten.

1.2 Utgivning och ändringar

Innehållet i denna föreskrift beslutas av säkerhetsinspektören (SÄ).

1.2.1 Versionshistorik

2014-02-01 Utg 2. Ny utgåva i samband med utökat trafikillstånd.

2020-05-01 Utg. 3 Ny uppdaterad utgåva

2021-12-01 Utg. 4 Ny uppdaterad utgåva

1.3 Definitioner

Olycka = Oönskad och icke uppsåtlig plötslig händelse, eller följd av händelser, som får skadliga följder på människor, utrustning, materiel eller miljö. Transportstyrelsen anger följande olyckstyper (se TSFS 2011:86):

- *Brand*: Olycka som utgörs av brand eller rökutveckling i järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur eller annan egendom, till följd av järnvägstrafik.
- *Kollision*: Olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon.
- *Personolycka*: Olycka där en person avlider (inklusive självmord) eller skadas men som inte utgörs av brand, kollision, plankorsningsolycka, påkörning, urspårning eller utsläpp.
- *Plankorsningsolycka*: Olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon och vägfordon eller annan vägtrafikanter på en anordnad plankorsning.
- *Påkörning*: Olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon och annat föremål, men som inte är en plankorsningsolycka.
- *Urspårning*: Olycka som utgörs av att minst ett hjul på ett järnvägsfordon lämnar rälen.
- *Utsläpp*: Olycka som utgörs av att farligt gods eller annat farligt ämne släpps ut.

En **allvarlig olycka** är en olycka som har medfört att

1. minst en person har avlidit, eller
2. minst en person har blivit så allvarligt skadad att det uppskattas leda till sjukhusvård i mer än 24 timmar, eller
3. järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön eller egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet har fått sådana skador att kostnaderna för dessa uppskattas uppgå till minst 150 000 euro.

Tillbud = En händelse som under några andra betingelser kunde ha lett till en olycka.

Avvikelse = En händelse eller ett förhållande som inte utgör en olycka eller ett tillbud, men som påverkar trafiksäkerheten negativt.

2 Larmning m.m.

Larmning till tågklarerare eller huvudtillsyningsman samt skyddsåtgärder sker enligt bestämmelserna i TTJ handbok 6 och Str 110.

Den tågklarerare eller huvudtillsyningsman som tar emot larm om inträffad olycka larmar samhällets räddningstjänst på telefon 112. Intet hindrar att personal på olycksplatsen direkt också larmar 112 om så bedöms erforderligt.

3 Anmälan till Transportstyrelsen

Allvarlig olycka och tillbud till sådan ska snarast anmälas till Transportstyrelsen på telefonnummer 0771-510920, i andra hand 0746-46 31 85. Är det fråga om en arbetsplatsolycka sker anmälan även till Arbetsmiljöverket via <https://anmalarbets-skada.se/>

Säkerhetsinspektören ansvarar för att anmälan sker. Om säkerhetsinspektören eller dennes ersättare inte kan nå ansvarar tkl/htsm för att behövliga åtgärder vidtas.

Följande uppgifter ska anmälas till Transportstyrelsen

1. tid och plats för händelsen,
2. vad som hänt och, om känt, orsaker till händelsen,
3. vidtagna åtgärder med anledning av händelsen,
4. om händelsen inträffat vid persontrafik, godstrafik, banunderhåll eller provkörning,
5. om händelsen inträffat vid spärrfärd eller växling,
6. spärrfärdens eller växlingens beteckning,
7. om en olycka är en brand, kollision, personolycka, plankorsningsolycka, påkörning, urspärning, utsläpp eller annan olycka,
8. antal passagerare, anställda, vägtrafikanter på plankorsning, obehöriga personer inom järnvägsområdet och övriga personer som avlidit eller blivit skadade,
9. uppskattade kostnader för skador på järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön och egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet,
10. i förekommande fall följdolycka,
11. om farligt gods transporterats i samband med händelsen, samt
12. kontaktperson hos SSJF.

4 Åtgärder på olycksplatsen m.m.

4.1 Förbud att flytta fordon och rubba egendom

Med hänsyn till utredningen får fordon inte flyttas från olycksplatsen eller andra åtgärder vidtas som kan försvåra faktainsamlingen innan röjningsmedgivande erhållits. Åtgärder för att rädda liv eller släcka brand, eller för att stoppa miljöfarligt utsläpp e.d. får dock göras.

SSJF:s personal ska efter räddningsinsatsen medverka till att bevaka olycksplatsen och där vidtagna åtgärder så att spår eller fynd från olyckan inte försvinner eller förstörs. Detta innebär att fordon ej får flyttas och att inget i järnvägsinfrastrukturen får ändras.

4.2 Röjningsmedgivande

Röjningsmedgivande kan lämnas av flera instanser såsom Transportstyrelsen, Haverikommissionen, infrastrukturförvaltarens och järnvägsföretags utredare. Slutligt röjningsmedgivande lämnas av infrastrukturförvaltarens olycksplatsansvarige (OPA). För SSJF spår utser CBA olycksplatsansvarig. Vid mindre olyckor eller tillbud kan en faktainsamlare eller annan representant utses att vara SSJF:s ansvarige på platsen.

När räddningsinsatsen efter en olycka är avslutad kan OPA begära röjningsmedgivande av berörda parter samt exempelvis polisen, inför röjning och bärgning.

SSJF:s OPA eller ansvarige på platsen meddelar beslut om röjning sedan berörda parter, var för sig, lämnat röjningsmedgivande.

Lämnat röjningsmedgivande ska dokumenteras.

4.3 Bärgning

Om bärgning behövs ska CMA utse bärgningsansvarig. Denne ansvarar för det praktiska genomförandet.

4.4 Information och massmediakontakter

Information till resenärer, övrig personal och allmänhet är viktig. Det gäller såväl vid tillbud och olycka som vid andra onormala händelser. Uttalanden i skuld- eller orsaksfrågor ska undvikas innan utredning skett.

Massmedias representanter som befinner sig på olycksplats eller frågar efter information om olycka/tillbud ska hänvisas till säkerhetsinspektören, CTA eller SSJF:s OPA/ansvarig på platsen. Uttalande i skuldfråga ska undvikas innan utredning skett.

5. Behandling av olyckor, tillbud och avvikelser

5.1 Rapportering till säkerhetsinspektören

Alla olyckor eller tillbud till olyckor i järnvägstrafik samt avvikelser ska rapporteras till säkerhetsinspektören. Syftet är att samla erfarenheter och förebygga att liknande händelser inträffar på nytt.

Berörd personal i trafiksäkerhetstjänst och andra som anmodats att rapportera, ska lämna en skriftlig rapport till säkerhetsinspektören inom en vecka efter händelsen.

5.2 Undersökning och utredningsrapport

Olyckor och tillbud ska utredas av säkerhetsinspektören eller på dennes uppdrag. Utredningen ska sammanfattas i en utredningsrapport. Avvikelse rapporter ska undersökas och besvaras skriftligt. Vid allvarligare olycka eller tillbud är det inget som hindrar att utredningen görs av erfaren utredare från en annan verksamhetsutövare.

Säkerhetsinspektören ska så snart som möjligt efter inträffad olycka eller tillbud presentera en utredningsrapport. I normalfallet ska en slutrapport vara klar senast tre månader efter inträffad händelse. Vid större olyckor kan dock längre tid krävas.

Säkerhetsinspektören ska föredra rapporten inför styrelsen och kompetensnämnden. Det är sedan styrelsen som beslutar om åtgärder för att förhindra ett upprepande. I behörighetsfrågor är det dock kompetensnämnden som beslutar.

Utredningsrapportens omfattning anpassas efter händelsens komplexitet och allvarlighetsgrad.

6 Årlig säkerhetsrapport till Transportstyrelsen

Säkerhetsinspektören ansvarar för att senast den 31 mars varje år sändas till Transportstyrelsen, innehållande uppgifter om föregående kalenderårs olyckor och tillbud, samt om dess orsaker. Rapporten ska även delges styrelsen, avdelningscheferna samt göras tillgänglig för den aktiva personalen i lokstallet, Strömsnäsbruk.

Säkerhetsrapporten ska innehålla de uppgifter som krävs